

ARVERETTEN

RASMUS KRISTIAN FELDTHUSEN, INGRID LUND-ANDERSEN & LINDA NIELSEN

5. udgave

GJELLERUP / GADS FORLAG

© 2017 Rasmus Kristian Feldthusen, Ingrid Lund-Andersen, Linda Nielsen
og Gjellerup

Omslag: It's all about
Sats og tryk: Narayana Press, Gylling

ISBN: 978-87-13-05072-7
Printed in Denmark

5. udgave, 1. oplag

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner, der har indgået
aftale med Copydan, og kun inden for de i aftalen nævnte rammer. Det er til-
ladt at citere med kildeangivelse i anmeldelser.

Gjellerup / Gads Forlag
Fiolstræde 31-33
1171 København K
Tlf.: 77 66 60 00
www.gjellerup.dk

Indholdsfortegnelse

Forord

Kapitel 1

Arverettens formål, genstand og indhold

1.1	Arverettens formål	3
1.2	Arverettens genstand	5
1.3	Arverettens indhold	7

DEL 1: LEGAL ARV

Kapitel 2

Slægtsarv

2.1	Oversigt og retspolitik	13
2.2	Slægtskab og adoption	14
2.3	Arvedelingen	15
2.3.1	1. arveklasse – livsarvinger – børnelinjen	15
2.3.2	2. arveklasse – forældrelinjen	15
2.3.3	3. arveklasse – bedsteforældrelinjen	16
2.3.4	Eksempler	16
2.4	Kvalitative regler for livsarvinger	18
2.5	Livsarvingers tvangsarv	20

Kapitel 3

Ægtefællers legale arveret

3.1	Indledning og oversigt	25
3.2	Betingelser	29
3.3	Arverettens genstand	30
3.3.1	Oversigt	30
3.3.2	Førstafødte ægtefælles fællesejeaktiver	35
3.3.3	Længstlevende ægtefælles fællesejeaktiver ...	37
3.3.4	Fuldstændigt særeje	38
3.4	Arvefordelingen – beregningseksempler	39
3.5	Suppleringsarv	40

3.5.1	Forsørgertabserstatning, livsforsikring og pension	41
3.5.2	§ 15, stk. 2-rettigheder	44
3.6	Overtagelse efter vurdering	45
3.7	Ingen livsarvinger efter førstafdøde ægtefælle	47
3.8	Svogerskabsarv efter en længstlevende ægtefælle ...	48
3.8.1	Længstlevende eneste legale arving	49
3.8.2	Længstlevende benyttet sig af suppleringsarv ..	50
3.8.3	Længstlevende har overtaget det uskiftede bo ..	54

Kapitel 4

Uskiftet bo

4.1	Indledning	55
4.2	Betingelser	56
4.2.1	Formuefællesskab	57
4.2.2	Livsarvinger efter førstafdøde	57
4.2.3	Gældshæftelse og solvens	60
4.3	Formalia	62
4.4	Det uskiftede bos midler	63
4.5	Misbrug	65
4.5.1	Vederlagskrav	70
4.5.2	Omstødelse	71
4.6	Skifte af det uskiftede bo	74
4.6.1	Ophørsgrunde	74
4.6.2	Delingsregler	75
4.6.2.1	Skifte efter længstlevende ægtefælles død	76
4.6.2.2	Skifte i længstlevende ægtefælles levende live	76
4.6.2.3	Successivt skifte af uskiftet bo	77
4.6.2.4	Afkald på skifte af det uskiftede bo ..	78
4.7	Længstlevende ægtefælles rådighed ved død	79

Kapitel 5

Arvehenstand

5.1	Indledning	81
5.2	Betingelser	82
5.3	Varighed	83
5.4	Sikkerhedsstillelse	84
5.5	Overdragelse mv. af arvekrav	85
5.6	Udbetaling	85

DEL 2: TESTAMENTE

Kapitel 6

Grundlæggende om testamenter

6.1	Definition og begreber	89
6.2	"Indbotestamente"	90
6.3	Grænseområdet for testamenter	92
6.3.1	Dødsgaver mv.	92
6.3.2	Ægtepagt som dødslegave?	93
6.3.3	Samejeoverenskomst og interessentskabskontrakt	94
6.4	Generelle betingelser	94
6.4.1	Habilitet	94
6.4.2	Alderskravet	95
6.4.3	Evne til fornuftsmæssig råden	96
6.5	Oprettelse af testamente	98
6.5.1	Notartestamente	99
6.5.2	Vidnetestamente	102
6.5.3	Indbotestamente	104
6.5.4	Nødttestamente	104
6.6	Tilbagekaldelse af testamente	107
6.7	Uigenkaldelighed	109
6.8	Ugyldighed og nullitet	110
6.8.1	Ugyldighedsvirkningen	110
6.8.2	Mangler ved viljeserklæring eller indhold ..	111
6.9	Delegation	115
6.10	Fortolkning	116
6.10.1	Forklarende fortolkning	117
6.10.2	Korrigerende fortolkning	120
6.10.3	Udfyldning	122
6.11	Permutation	127

Kapitel 7

Testationskompetence

7.1	Indledning	129
7.2	Friarv	132
7.3	Tvangsarv	135
7.3.1	Udvikling, baggrund og retspolitik	135
7.3.2	Kvantitativ tvangsarveret	138
7.3.3	Kvalitativ tvangsarveret	145

7.5	Uskiftet bo	151
7.6	Udvidelser af testationskompetence	151
7.6.1	Umyndiges arv	151
7.6.2	Tvangsarving ude af stand til fornuftsmæssig råden	152
7.6.3	Bestemmelse om arv og legats formueart ...	153
7.6.4	Båndlæggelse	154
7.6.5	Brugs-, rente- og indtægtsnydelser	156
7.7	Begunstigelse i forsikring	157
7.8	Digital arv	158

Kapitel 8

Fælles og gensidige testamenter

8.1	Indledning	161
8.2	Udfyldningsregler	164
8.3	Ensidig tilbagekaldelse	165
8.4	Tilbagekaldelse på grund af andre omstændigheder. Bristede forudsætninger	168
8.5	Længstlevendes testationsret	169
8.6	Længstlevendes dispositionsadgang i levende live ..	172
8.6.1	Omstødelse	172
8.6.2	Anlæggelse af sag om omstødelse	175
8.6.3	Vederlag	175
8.6.4	Andre testatorer	175

Kapitel 9

Ugifte samlevende

9.1	Indledning, oversigt og retspolitik	177
9.2	Ingen legal arveret	179
9.3	Udvidet samlevertestamente	182
9.3.1	Betingelser	182
9.3.2	Retsvirkninger	185
9.3.3	Ugyldighed og bortfald	189
9.4	Succesionsrækkefølge	191
9.5	Kompensationskrav	191
9.6	Køberet	193
9.7	Pension og forsikring	195

DEL 3: ØVRIGE REGLER

Kapitel 10

Fælles regler om arv og testamente

10.1	Overlevelseskravet	199
10.1.1	Fostre	199
10.1.2	Samtidige dødsfald	199
10.1.3	Udskudt arvefald	200
10.2	Dispositioner over arv	200
10.2.1	Forventet arv kan ikke overdrages	201
10.2.2	Afkald på arv	201
10.3	Arveforsbud	203
10.4	Bortfald af arveret	205
10.4.1	Forbrydelse af arveret	205
10.4.2	Separation, skilsmisse, samlivsophævelse ...	205
10.5	Arv til staten	206

Kapitel 11

Skifte, boafgift og international arveret

11.1	Skifte	209
11.1.1	Skifteformer	209
11.1.2	Arveladers død skal bevises	210
11.1.3	Hvordan findes arvingerne?	211
11.1.4	Bestemmelsesret i boet mv.	212
11.2	Boafgift	212
11.3	International arveret	213

Kapitel 12

Livsgaver og dødsgaver

12.1	Livsgaver	215
12.2	Dødsgaver	215
12.3	Sædvanlige gaver	217
12.4	Retsvirkninger	217

Kapitel 13

Forsikring og pension

13.1	Indledning, oversigt og retspolitik	219
13.2	Begunstigelse	221

13.2.2 Fortolkning	223
13.3 Tvangsarvingernes mulighed for anfægtelse	225
13.4 Øvrige regler – underretningspligt mv.	228
Forkortelsesliste	230
Lovregister	231
Domsregister	234
Stikordsregister	235

Forord

Formålet med denne bog er først og fremmest at fungere som lærebog til brug for undervisning i faget Arveret på Københavns Universitet.

Faget Arveret er placeret på jurastudiets 1. år. I lyset heraf er der lagt vægt på at skabe indsigt i arveretten, herunder såvel den legale arveret som den testamentariske arveret. Herudover indtages pension og forsikring.

Lærebogen er skrevet af professor, ph.d. Rasmus Kristian Feldthusen, som har skrevet en række bøger og artikler om såvel nationale som internationale arveretlige, generationsskifteretlige samt familieformueretlige og forsikringsretlige spørgsmål, af professor, dr.jur. Ingrid Lund-Andersen, som har skrevet en lang række bøger og artikler om familieretlige og arveretlige problemstillinger, samt af professor, dr.jur. Linda Nielsen, som har skrevet en lang række bøger og artikler om familieretlige, arveretlige og pensionsretlige emner. Linda Nielsen har udarbejdet kapitlerne 1, 2 og 10-13, Ingrid Lund-Andersen har udarbejdet kapitlerne 3-4 og 9, og Rasmus Kristian Feldthusen har udarbejdet kapitlerne 5-8.

I denne 5. udgave har vi foretaget de ajourføringer og ændringer, som ny lovgivning, retspraksis og litteratur har medført. Bogen er ajourført til den 1. oktober 2016.

Rasmus Kristian Feldthusen, Ingrid Lund-Andersen og Linda Nielsen

Denne bog er skrevet til brug for undervisningen i faget Familie- og arveret på Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet. Den omfatter en gennemgang af regler og praksis om arv, herunder de legale regler om arv til slægt og ægtefælle. Desuden behandles testamentsregler, herunder regler om udvidet samlevertestamente, samt regler om arv og indsættelse af begunstiget i forbindelse med forsikring og pension.

BOGEN er tillige relevant for praktiserende jurister, herunder advokater, dommere og ansatte i statsforvaltningen, foruden ansatte i forsikrings-, pensions- og pengeinstitutbranchen mv., der beskæftiger sig med arveretlige spørgsmål.

Bogen er ajourført til d. 1. oktober 2016.

RASMUS KRISTIAN FELDTHUSEN er professor, ph.d. ved Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet. Han har skrevet en lang række bøger og artikler om arveretlige, generationsskifteretlige samt skatteretlige spørgsmål.

INGRID LUND-ANDERSEN er professor, dr.jur. ved Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet. Hun har skrevet en lang række bøger og artikler om familieretlige og arveretlige emner.

LINDA NIELSEN er professor, dr.jur. ved Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet. Hun har skrevet en lang række bøger og artikler om familieretlige, arveretlige og pensionsretlige spørgsmål.

ISBN 978-87-13-05072-7

